

Angleški list o požigu barkovljan-skega Narodnega doma.

Pod naslovom »Italijani in Slovani« v nemirajočih incidentih, je prinesel ugledni angl. dnevnik »The Scotsman« 28. dec. 1921 sledeči članek, ki ga prinašamo dobesedno, da spozna naša javnost, da so Angleži mestoma zelo točno informirani. Članek se glasi:

V ponedeljek, dne 12. januarja je začela tolpa fašistov slovenski Narodni dom v Barkovljah, predmestju Trsta. To najnovejšo razžalitev naroda so tu (dopis iz Ljubljane) morali težje občutiti, kakor pa bi to utemeljila gmotna škoda.

Privatno je bilo v Trstu in okolici četvero slov. Narodnih domov. Tekom 18 mesecev so bili vsi od fašistov razdejani, barkovljanski je bil poslednji; da o drugih razdejanjih bank, trgovskih in narodnih podjetij, ki so v zvezi z Jugoslavijo, sploh ne govorimo. Nad vse je treba obzvalovati, da ostaja že v naprej tako postopanje nezakonito, kajti s tem se nosi kuriozija, kjer je že itak preveč ognja in s tem se ne srečni spor, ki je nastal iz medsebojno zvezanega vprašanja Adrije in jugoslovanskega zaledja, nadaljuje. Da jugoslovansko prebivalstvo kot tako ni krivo na nemirnih stanju, ki vlada v jugoslovanskih pokrajinah pod italijansko upravo, je dokazano z dejstvom, da živimo tu v najlepšem miru in varnosti. Pogosto se čuje o tem kontrastu tudi opazke od Italijanov samih. Slovenci, ki je pred kratkim bil v vagonu slučajno v družbi dveh Italijanov, je bil ves začuden, da so ti pri vsaki tudi najmanjši usluzi vzkliskali: »Che buona gente, che buona gente! Na konec je na izprehodu po malem jugoslovanskem mestecu, eden od njih, prižal odkritosrečno sledeče: »Pri nas ni človek, če gre na izprehod, varen niti deset korakov daleč!«

Druga velika ovira za sporazum obeh narodov, je postopanje s slovenskimi šolami v deželah pod italijansko upravo. 63 šol je bilo zaključenih v Istri in v mnogih drugih so znajali učitelji in učencev tako, da so postopale te preostale šole v pedagogičnem oziru vsled prenatrpanosti razredov, skoraj brez haska.

Nadaljni vzroki za pritožbe, ki povečujejo naprotje so razdražljivi predpisi zaradi izvoza živine, še vedno trajajoča okupacija tretje cone in ne na konec visoke vsote, ki jih morajo plačati jugoslovani za italijanske vizume, ne samo za potovanje v ozemlje, ki je politično italijansko, temveč tudi sedaj, če hočejo potovati v tretjo cono — torej zemljo, ki tvori politično verdarje del Jugoslavije. Te vsote so posebno težke za dijake in učence, ki morajo priti vsled šolskih razmer tam preko, čem v šole.

Ko je bil sklenjen rapalski dogovor, se je splošno upalo, da bo ta povzročil sporazum, nekakšen modus vivendi med dvema sosedoma, ki si morata biti prijateljska, če vlada v srednji Evropi pravi mir.

Toda v tem oziru nismo doživeli drugo ko razočaranje. Jugoslavija se čuti razžaljena in užaljena. Spominja se uslug, ki so jih storili zaveznikom med vojno Srbi in jugoslovanski dobrovoljci in je zato prepričana, da za služi, da bi oni, katerim je pomagala in v katere je verovala, bolje postopali z njo. Italija pa se pritožuje nad trgovskim propadanjem Trsta in nad nezaučnim in občutljivim ponašanjem

Trije labodje.

Vse svetovno kulturno življenje je utrpelo med in vsled vojne težko izkušnjo, ki so jo povzročili predvsem trije faktori: Mnogo in ne najslabši produktivni moči je moralo zamenjati pero s puško, instinktivno se je vgnezdil v Sloveskih srcih kult surove moči, ki je že sam po sebi in vsled okolišnosti moral dovesti do brezpriprave gonje za denarjem, ki pomeni najvišjo moč. Posledice tega duševnega stanja se bodo kazale še leta, pri nas so se že pokazale iratično v »treh labodih«.

Ne gre mi za pisatelje, pesnike, slikarje in skladatelje v tem listu, tudi ne za umetniški nivo tvorbe, vse to je precej postransko, gre za p o b l e m nastopa, ki je edini značilni za danes.

Ce bi v tem oziru omenil nekaj mimogrede, bi bilo to-le: stvar sama na sebi ni originalna, podobne stvari smo pozabljali že pred vojno — z razliko, da so bili proizvodi a la »Mafarca le Futurista« drzni, dočim je kopija vedno zlagana, notranje slaba in vsled tega kračavo — odurna. Pa to mimogrede.

Kajti bistvo je v tem: vsaka prava umetnina je boj umetnika s snovjo in ta boj mu žre moči, tako da je delo slika njegove notranjosti. In noben mlad človek ne nosi rad na prodaj svoje notranjosti, ker ga je sram in se boji posmeha, ker ni gotov, da je svojo notranjost tudi umetniško poslal. Odtod tisto plaho skrivanje za psevdonime.

Tukaj pa pride v rupa mladih ljudi, ki si ne upa s svojimi proizvodi v liste med prave umetnike, ampak si ustanovi

naše sosede, ki jo pa dosledno smatra za kulturno neenakovredno.

P. S. Jugoslovanski listi javljajo govorico, da zahteva Italija za izpraznitev tretje cone 3 milijarde lir. Če je ta drditev resnična, potem bi bilo pač zelo želeli, da Italija ne vztraja na svoji tako nezaslišani zahtevi.

Nekaj statistike iz Prekmurja.

Razmere v Prekmurju so nam bile dosedaj zelo malo znane. Posebno nam je manjkalo statističnih podatkov. Na razpolago nam je bila sicer madžarska statistika iz leta 1913, ki je pa s svojimi potvorenimi številkami zatajevala, da je Prekmurje slovenska pokrajina.

Prekmurje se deli v dva okrožja: Mursko Sobotno in Dolnjo Lendavo, kjer so osredotočene vse naše civilne in vojaške oblasti:

Iz zadnjega ljudskega štetja, ki ga je izvedla naša državna uprava v preteklem letu, posnemamo te-le podatke:

	Dol. Lendava	M. Sobotna
Število občin . . .	49	125
« hiš . . .	6433	10363
« rodbin . . .	7450	11116
« prebival. . .	37765	54359
Po spolu: moških . . .	18129	26498
« žensk . . .	19636	27861

Po materinem jeziku je:

Slovencev . . .	27038	48394
Madžarov . . .	11358	3055
Nemcev . . .	169	2154
drugih . . .	209	756

Po veri je:

rim. kat. . .	36747	29855
avg. evang. . .	324	23575
ref. evang. . .	344	585
izraelitov . . .	322	320
drugih . . .	28	24

Vse Prekmurje izkazuje torej:

Število občin . . .	174
« hiš . . .	16796
« rodbin . . .	18566
« prebivalcev . . .	92124
Po spolu moških . . .	44627
« žensk . . .	47497

Po materinem jeziku je:

Slovencev . . .	74432
Madžarov . . .	14113
Nemcev . . .	2314
drugih . . .	965

Po veri je:

rim. kat. . .	66602
avg. evang. . .	23899
ref. evang. . .	429
izraelitov . . .	642
drugih . . .	52

Prekmurje obsega 165.063 katastralnih oralo (1 katastralni oral meri 5755 kvadratnih metrov).

Šolstvo.

Ljudskih šol je v Prekmurju 39 rimsko katoliških, 13 evangeliških, 1 izraelitska, 32 državnih in 8 občinskih; skupaj 93 ljudskih šol. V Murski Soboti in Dolnji Lendavi je štiritrazredna meščanska šola za otroke obojega spola. V tekočem šolskem letu se je otvoril 3. razred državne gimnazije v Murski Soboti.

V vseh ljudskih šolah je skupaj 173 razredov in 4 sporednice. Kjer poučuje 177 učiteljskih moči.

Vseh šolobveznih otrok je v Prekmurju 15.640, od katerih obiskuje šolo 13.514 otrok. V nekaterih krajih še niso otvorene ljudske šole, ker primanjkuje učiteljskih moči.

Priznati se mora, da je državna uprava izvršila ogromno delo z organizacijo šolstva v Prekmurju. Edin nedostatek je še, da je med učiteljstvom v Prekmurju še mnogo takih, ki so ostali na svojih mestih še izza madžarskega

sama svoj list, da ji ni treba iti skozi kritiko. Da še več: ta grupa niti ne more počakati na tisk svojih proizvodov v svojem suverenum plašilu, ampak hoče že vnaprej izsiliti priznanje potom javnih nastopov in naravnost terorizirati publiko. Kdor je imel žalosti, da je videl to mladino pri njenih demagoško - nespravnih javnih nastopih, se je nehote spomnil na trinajstletne deklice, ki se pojavljajo ob mraku v večjih mestih na cesti in ogovarjajo pasante...

In vendar je vse to, četudi je kopija, le preveč razumljivo in naravnost ogledalo naših dni; če je postal kramar čez noč milijonar, zakaj re bi bil gospod z enim samim nastopom največji pesnik? Kajti kult moči zahteva, da si največji — če to dosežeš s pesmijo ali eventualno, če gre tudi s pestjo, to je bogme, postranska stvar. In ker ne daješ samega sebe ampak nekaj, kar ti je čisto tuje — zakaj ne bi hladnokrvno stopil pred množico in izključeval cvetjev in suhe rože?

Tukaj je problem. Mogoče se je dal eden ali drugi trenutno premotiti, ki je res umetnik. Upajmo, da najde kralju pravo pot, kajti trditev, da labud poje samo enkrat, je sicer balke, pri teh treh labodih, pa bi lahko postala resnica — čisto brez škode.

Dasi torej nima to duševno verižništvo nobenega stika z umetnostjo, je vendar važen pojav za naše javno življenje: kajti kaže, da bodo v bližnji bodočnosti razpolagale politične stranke z agitatorji, kakor jih še ni videla Slovenija. Zeta.

režima in ne vrše narodno in državno vzgojno delo v tistem smislu, kot bi bilo želeli. Toda tudi ta nedostatek se odpravlja. Veliko je že nastavljenega učiteljstva iz Slovenije.

IVO SUBIC:

Kakšen je položaj drž. nameščenca in kako se namerava izboljšati?

(Poročilo na zboru javnih nameščenec v Celju dne 21. novembra 1921.)

II. Kako nameravajo odpomoči bedi javnih nameščenec?

Kako se namerava odpomoči? O začasni ureditvi plač se v zadnjih dnevih mnogo razpravlja. Vsi z nape-

V vsakem oziru moramo polagati največjo pažnjo na prilike v Prekmurju. Narod se mora nacionalno prebuditi in gospodarsko osamosvojiti, da bo dober stražar naše severne granice.

tostjo pričakujemo končne rešitve in sicer take, ki nas bo faktično dvignila iz našemu stanu neprimerne pomanjkanja in nam ne bode samo pesek v oči.

Izmed različnih predlogov nam je najbolj znan načrt gospoda narodnega poslanca prof. Reisnerja, čigar principi Vam tovariši niso tuji. Objavil jih je »Naš glas«. Ker nas bolj zanima efekt kot pa principi, hočem navesti plače po tej nameravani regulaciji, pri tem računam s sedanjim t. j. 3. razredom draginskih doklad.

Pregled

o prejemkih civilnih državnikov po izjednačenju draginskih doklad (glej referat gosp. poslanca Reisnerja v »Našem glasu« z dne 10. novembra 1921.

Čin.	Temeljna plača		Osebn. draginska - doklada na dan		Doklada za druž. članke na dan		Skupaj za neoženjenega mesečno		Skupaj za oženjenega z 1 otrokom mesečno	
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
6.	2400	—	112	—	20	—	5780	—	6960	—
7.	1600	—	92	—	20	—	4360	—	5560	—
8.	1200	—	92	—	20	—	3960	—	5160	—
9.	253	32	89	—	20	—	3573	32	4773	32
10.	733	32	88	—	20	—	3373	32	4573	32
11.	533	32	88	—	20	—	3173	32	4373	32

Iz poročila gosp. poslanca Reisnerja (glej »Naš glas«) z dne 10. nov. ni jasno razvidno, katere draginske doklade naj bi dobivalo pisarniško pomočniško osebje.

Pripomnim tudi, da omenjeno osebje še ni bilo prevedeno na dinarsko plačo ter sprejema še vedno dnevnice po 2 K 85 vin. Ono ni bilo deležno 10 odstotne povišice (Ur. l. št. 88 21) in dobiva samo draginsko doklado 56 kron na dan.

Plače bi se torej poboljšale pri neoženjenih v XI. do inkl. IX. čin razredu za 650 K mesečno, pri poročenih z enim otrokom pa za 1.140 K, v VIII. čin. razredu pri neoženjenem za 740 K. V VII. za 780, v VI. za 1200, pri oženjenih z enim otrokom pa v VIII. za 1260, v VII. za 1260, v VI. pa za 1880 kron.

Da je ta regulacija absolutno nezadostna, smo dokazali že z rodbinskim budžetom uradnika IX. čin. razreda, ki je brezdvainno nekaka srednja pot za nižje uradništvo, kajti takemu uradniku primanjkuje mesečno že danes zgolj za animalne potrebe, to je za nasičenje, toploto in stanovanje mesečno 1816 K 37 vin. po regulaciji bi prejemal 5973 K, vsled tega bi mu še vedno primanjkovalo 77 K mesečno! Ker pa nam je iz prakse znano, da so takrat, ko se uveljavijo regulacije, cene že zopet poskočile, je naša kalkulacija glede deficita po event. regulaciji že danes premajhna! Navedena pomoč bi bila le numerična, ne dosegla bi pa zaželjenega cilja.

Kako živi uradnik v višjem činovnem razredu, vam je znano iz listov zadnjih dni. »Jugoslavija« je prinesla

Pregled

oficirskih plač ter plač civilnih nameščenecv mesečno:

Čin	oficirske plače za		Sedanje uradniške plače za		Plače uradnikov ki so se predlagale po g. poslancu Reisnerju za	
	oženjenega z 1 otrokom	neoženjenega	oženjenega z 1 otrokom	neoženjenega	oženjenega z 1 otrokom	neoženjenega
6.	9631	—	7631	—	5280	—
7.	9084	32	7084	32	4300	—
8.	8731	—	6731	—	3900	—
9.	7501	—	5501	—	3190	—
10.	7317	64	5317	64	2913	32
11.	7184	32	5184	32	2713	32
12.	7051	—	5051	—	2513	32

1. kapetan I. klase, 2. kapetan II. klase.

Oženjen okrajni komisar z otrokom in ženo bi prejemal 4773 K

Oženjen kapetan II. klase z otrokom in ženo pa dobiva . . . 7317

torej za celih 2544 K več kot pa političen uradnik istega čina. V primeri s kapetanom I. klase pa za 2728 K manj.

Ali neoženjen kanclist IX. čin. razreda bi dobival . . . 3173

Neoženjen podporočnik pa . . . 5051

za 1878 K več kot njegov civilni vrstnik istega čin. razreda. Ali

plača vladnega svetnika z enim otrokom bi znašala . . . 6960

plača polkovnika z istim rodbinskim stanjem pa . . . 9631

torej za 2671 K več.

Proučimo pa naravnost vehemnetno razliko častniških in civilnih plač tudi še z druge strani! Ker bi poročnik vladni svetnik z ženo in enim otrokom prejemal 6960, oženjen podporočnik z ženo in enim otrokom pa dobiva 7051, bi ga zadnjeimenovani še vedno prekašal za 91 kron mesečno.

Naravnost tragično je pomisliti, da v VI. čin. razredu naše uradniške hi-rarhije, t. j. najvišje normalne stopnje, niti ne doseže vojaškega tovariša, ki je komaj započel svojo karijero. Po 35-letnem zvestem službovanju, po dolgi

Casopisni glasovi.

»Slovenec« prinaša govor poslanca dr. Hohnleja o ljudski prosveti. Izobrazba ne sme biti privilegij majhnega števila oseb. Izobrazba ne sme biti sredstvo razrednega boja. Višja narodna izobrazba je državljanska in politična nužnost. Dr. Hohnlec zagovarja versko vzgojo v šoli in trdi, da država ne sme izobrazbe monopolizirati in prikriti zahtevam naprednih načel.

»Jutro« izjavlja, da se mora z ozirom na slabe državne finance znižati število aktivno službečih vojakov in sicer na ta način, da se skrajša rok aktivnega službovanja. Vojaško izobrazbo mora dobiti pa vsak za orožje sposoben državljan. Novi finančni minister že obljublja tozadevno dalekosežne reforme.

»Naprej« prinaša resolucijo zedinjevalne konference strokovnih organizacij v Beogradu. Socialno demokratične strokovne organizacije so se združile v Glavni radniški savez Jugoslavije na teh-le temeljih: a) na temelju razredne borbe delavnega ljudstva za izboljšanje njegovega gnotnega, družabnega in končnega osvobodjenja od okov kapitalističnega načina proizvajanja; b) na temelju mednarodne vzajemnosti preko strokovnih internacional, združenih v Strokovni internacional v Amsterdamu; c) da je G. R. S. J. član Strokovne internacionala v Amsterdamu; d) na temelju neodvisnosti od vseh strank.

»Slov. Narod« zaključuje razpravo o makedonski organizaciji v Bolgarski s konstatcijo, da se vsi oni, ki mislijo na odcepitev državnih delov, nahajajo v fantastičnih iluzijah. Če pričakuje Bolgarija od nas prijateljstva, potem mora zatreti vse makedonske organizacije, ki imajo v glavah neke fiksne ideje o neodvisni makedonski državi. »Novi čas« pravi, da se sedanja vlada oprta izključno le na policijo, žandarmerijo in militarizem. Kadreski sistem se mora odpraviti. Uvesti se mora ljudska milica, ki bo izključno obramba za vsak slučaj in popolnoma v rokah ljudskega zastopstva, vojaško izobraževanje se ima skriti na minimum in ljudstvo mirnemu delu kolikor mogoče manj odtegovati.

Politične vesti.

Samostojna kmetijska stranka. Zagrebški »Hrvat« prinaša sledeča zanimiva odkritja o slov. samostojni kmetijski stranki: »Sam. kmetijska stranka igra od svojega postanka zelo čudno vlogo. Ustanovljena pod protektoratom slovenskih demokratov je imela nalogo zastopati slovenskega kmeta in ga odvrti od Korošca. Ko so prišli v konstituantno, so se priključili Pašičevi vladi in glasovali za centralizem, dasi so prej agitirali za slovensko avtonomijo. V beogradski javnosti se je ta preobrat tolmačil s paktom zelo dvomljive vrste, ki so ga samostojnezi sklenili s Pašičem. Poleg tega, da si je vodja amostojnežev, dr. Vošnjak, s tem paktom oskrbel polansko mesto (v Pragi), se je tudi govorilo o nekih velikih svotah denarja. Sedaj so se obelodanila zanimiva nova odkritja, ki stavljajo tudi ostale vodje samostojnežev v prekrasno luč. Ta odkritja se nahajajo v poslednji številki »Nase Vasi«, ki prinaša obsirno izvestje o skupščinah samostojne kmetijske in nove zemljoradniške tranke, ki so se vršile 28. decembra v Celju. Na skupščini zemljoradniške stranke je ta dan govoril tudi g. Kuralt, bivši član glavnega odbora kmetijske stranke, ki je iz nje izstopil. O voditeljih kmetijske stranke je poročal nastopno: Čim so stopili v konstituantno, so takoj začeli mešetariti s Protičem in zahtevali 2 milijona, ki pa jih niso prejeli. Zato so pustili Protiča in se obrnili na demokrate, odnosno na slovenskega demokratskega voditelja dr. Žerjava. V vili ob Bohinjskem jezeru je izplačal dr. Žerjav poslancem Drogeniku, Kušarju in Mrmolju 400.000 kron. Ureka ni bilo zraven, ko pa je zvedel, da so njegovi kolegi prejeli denar, je tudi on pohitel k Žerjavu, se mu globoko priklonil in namuznil. Na vprašanje dr. Žerjava, kaj mu je, je Urek odgovoril, da ni vse v redu, ker ni on ničesar prejel. »Vi želite denar« — vpraša Žerjav in mu izplača 30.000 K. Govornik je bil prisoten. Začuden je vprašal Žerjava, ali mu ni žal toliko denarja, ko so se samostojneži že itak pridružili zemljoradnikom. Dr. Žerjav je odgovoril: »Pojdite, ko jih bomo potrebovali, jih bomo imeli! In v resnici so jih imeli, kadar so jih potrebovali. Sedaj je razumljivo, zakaj so samostojneži pustili zemljoradnike. Sedaj je razumljiv njihov patriotizem, ko so glasovali za ustavo.« Hoteli bi, da načelstvo samostojne kmetijske stranke stvar pojasni.

Obračun konference v Cannesu. Dosedanji gladki potek konference v Cannesu je pokazal, da so njeni glavni sklepi bili že prej dogovorjeni. Francija se je očividno podredila Angliji in sprejela Lloyd Georgov obnovitveni načrt evropskega gospodarstva. Za ta pristanek je izvajala Francija angleško-francosko zvezo, ki je zanjo eksistenčnega pomena. Imamo torej na eni strani politično zvezo med Anglijo in Francijo, na drugi strani pa moralni nemških reparacijskih obveznosti, oficijelno priznanje sovjetske vlade in sestavo konzorcija za gospodarko obnovitve vzhodne Evrope. Dalje je važno, da je konferenca v Cannesu sklenila v glavnem prepustiti gospodarsko obnovo Rusije Nemčiji, ter da bo trgovinska in industrijska ekspanzivnost Nemčije dobila neizčrpljivo mednarodno zajamčeno polje delovanja. To bo ogromnega pomena za nadaljni procvit nemškega gospodarstva.

+ Kavcija pri ministrstvu za zgradbo. Ministrstvo za zgradbo pozivlja vse interese, katerih kavcija se je hranilo pri tem ministrstvu in katerih posli so dokončani, naj takoj

dvigne svoje kavcije, sicer bodo plačevali 1 odstotek hranilščine, čez leto dni pa jim kavcija zapade ter se vloži v državno blagajno kot njena lastnina.

× **Obnova ruskega gospodarstva.** Dasi so se na konferenci v Cannesu sklenili dalekosežni ukrepi za ozdravljenje vzhodnoevropskih gospodarstev ter se bodo v isto vrsto razpravljali na predstojećem sestanku v Genovi z neposrednim sodelovanjem prizadetih držav (Rusije, Poljske, Bolgarske, itd.) podrobni načrti, ki so jih sestavili finančniki Francije in Anglije, se oglašajo dvomi, ali bo tem konferencam in kapitalističnim družbam sploh mogoče dvigniti rusko gospodarstvo in pa predvsem mednarodno vrednost sovjetskega rublja. Načeloma se ugovarja, da se v Rusiji mora najprej izvesti gospodarska obnova in da je šele na taki podlagi misliti na resno dvigovanje kupne moči rublja. Edini vzrok padca rubeljske vrednosti tvorijo lahkomišelnosti emisije sovjetske vlade, hi hoče s tem kriti bižetarne primanjkljaje. Leto 1920 je znašal državni deficit 87 %

vseh dohodkov, l. 1921 98 %. Tudi v letu 1922 bo ostal bižetarni položaj neizpremenjen. Tozadevni proračun za 9 bodočih mesecev dosega 119 tisoč milijard rubljev. To stanje bo trajalo dotlej, dokler bo industrija nacionalizirana in močno deficitna. Rubelj bo mogoče samo na ta način ozdraviti, da se bo pristopilo k metodični obnovi ruskega gospodarstva. Tozadevno je potrebno izpremeniti sedanjo gospodarsko obliko in uvesti zasebno lastnino in pravno varstvo, povzdigniti industrijo in poljedelsko produkcijo in trgovino Samo iz notranje konsolidacije ruskega gospodarstva z delom in pridnostjo, z industrijo in intenzivnim poljedelstvom, itd. bo mogoče dvigniti mednarodno vrednost rublja. Denar temelji na solidarnosti državnega gospodarstva, na intenzivnem delu posameznikov, na procvitanju industrije, poljedelstva in trgovine.

more imeti človek vesle do naporene službe? Kdo pri tem trpi največ škode? — Za jugoslovansko klatice je darovala Megušarjeva družina iz Mokronoga 100 kron v počaščenje spomina na blagopokojno gospo Rozo Westerjevo.

— Monopolska taksa na cigaretni papir. Pokrajinska monopolska direkcija v Ljubljani objavlja: Razglas o novi monopolski taksi na cigaretni papir: Na predlog Uprave državnih monopolov v Beogradu z dne 3. dec. 1921 Pov. M. broj 220 je gospod. fin. ministar s svojo rešitvijo Pov. broj 873 pooblašil monopolsko takso na cigaretni papir, ki se ima v bodoče plačevati po nastopni skali: 1. od cigaretnega papirja v skladih (rizmah) po 3200 Din. v zlatu, to je 6400 Din. v srebru za 100 kg. 2. od cigaretnega papirja v knjižicah, lističih ali v stročnicah po 2700 Din. v zlatu, to je 5500 Din. v srebru od 100 kg bruto teže knjižice v kartonih.

— Steklo za okna do debeline 4 mm in vsakovrste velikosti je prišla izdelovati v svoji steklarni v Daruvaru tvrdka Siedlnje in tvornice stakla na dionice v Zagrebu.

— Upokojencem in v pokoj namenjenim uslužbencom južne železnice. Pod tem naslovom je pred kratkim izšel po ljubljanskih dnevnikih dopis, v katerem se napada list »Upokojenec«. Radi tega napada smo prešli od »l. splošnega društva upokojencev s sedežem v Ljubljani« polajšilo, da izvirno list napadi na maloštevilnih vrst nezadovoljstev, ki bi po našem mnenju storiili boljše, če bi se držali gesla »v slogi je moč« in ne rovarili ravno med gnetno najslabše situiranimi upokojenci. Z naloževanji in velikimi gestami se ne doseže ničesar.

— V Zagrebu se je lani rodilo 3023 otrok, umrlo pa je 2635 oseb.

— V Sibiriji je umrl na potu v domovino za tifusom vojni ujetnik poročnik Vladimir Pirković.

— Štraki. Usnjarsko in čevljarstvo delavstvo v Sloveniji se nahaja v mezdnem glanju.

— Umrl je v Dobrni pri Celju mnogoletni župan Fr. Jevšnik vulgro Osetač.

— Iz Jezerskega nam pišejo: »Obe tukajšnji trafiki je dobila neka Vera Nagy, ogrska državljanka, katere mož je bil straten nemuški prižigalca. Ta ženska je kuharica pri finančnih stražnikih in ima kot taka plačo in hrano. Druga prosilka Marija Krč pa je propadla, dasi je reva, mati treh otrok, katerih najmlajši je hrom in nem. Baje je bil župnik Zak tisti, ki je priporočil Madžarko, glede Krčve in njenih sorodnikov pa je podal napačne informacije. Zadevo je treba uradno preiskati.

Resnica in spoznavanje. Tradicijske in sodobne rešitve spoznavnega problema. (Tomazev, Platonov in Kantov pojem resnice.) — **Tedenski zdravstveni izkaz.** V dobri od 1. do 7. t. m. je bilo v Ljubljani 18 novorojencev (11 dečkov, 7 deklic). — V istem času je umrlo 25 oseb (12 moških, 13 žensk), od teh 13 domačinov in 12 tujcev (v zavodih) Smrtni vzroki so bili: 4 jetika, 1 pljučnica, 1 ošpice, 4 srčna hila, 2 rak, 3 drugi naravni smrti vzroki. Najhujše bolezni so bile nagnane: 1 slučaj davice, 2 slučaja škrlatnice, po 1 slučaj treščnega legarja in grize ter 6 slučajev ošpic.

— **Nesrečni padec.** Alojzij Blatnik, slikarski vajenec je na S. Gregorčiča cesti tako nesrečno padel, da je obelžal nezavešten. Oddali so ga v deželno bolnico.

— **Izpuščen!** Zgubila se je med vožnjo iz Ljubljane do Jelčice žrta usnjata listnica z vsebino 14.000 K. Pošten najditelj naj si denar kar obdrži in naj mi vrne vsaj dokumente na upravo tega liste.

vpriporjeno, če je on za to, da se vpripori. — Pavel Golia, ravnatelj drame.

— **Vprašanje vodstva dramskega gledališča.** Prejeli smo in priobčujemo: »Nekateri naši slovenski in gledališki posetniki, ki so videli na odru Rojčeve »Tončeve sanje na Miklavžev večer« in Geličeve »Peterkove poslednje sanje«, trdijo, da sta si igrali jako slični in da je najbrž Tonček roditelj Peterka. Ti ljudje tudi domnevajo, da je Golia začel pisati svojo prvo igro s prvega, češ, nekdo je postavil na oder Miklavža, jaz pa postavim še Jezuška, pred katerim se naj umakne Miklavž; a je imel pri tem delu tako nesrečno roko, da je po naključju ali radi lastne slabosti prišel za okvir Miklavževe igre in tudi on vanj nanizal svoje božične slike, ne mame se, če je ta okvir primeren ali ne. Koliko je resnice na teh domnevanjih, o tem naj razmislijo in razsodijo naši resni posetniki in nepristranski gledališki poročevalci, najtočnejši odgovor pa bi lahko dalo gledališko vodstvo samo.

Gospodarstvo.

× **Stroji za našo industrijo na račun reparacije.** Financijsko-ekonomski komite ministrov je sklenil izdati naredbo, ki bo določala, pod katerimi pogoji more tudi prečanska industrija in javne korporacije dobivati stroje in instalacijski material iz Nemčije na račun reparacijskega konta.

— **Čehoslovaška je dala inozemski družbi v zakup eksploatacijo petroleja.** »Matinu« se poroča iz Newyorka, da se je v finančnem ministrstvu čehoslovaška pogodba, glasom katere oddaja čehoslovaške republike definitivno podpisala Americaine v zakup pravico raziskavanja in eksploatacije petroleja na vsem teritoriju republike.

— **Zagrebački veselajm.** Prijavni formulari za izlagače na proletojnem sajmu uzoraka več za razaslati, te ove prijavnice trebajo do 15. o. m. biti popunjene in povračene natrag. Ako medjutim koja tvrtka nije dobila dotične tiskane, neka se čim prije obrati uredu »Zagrebačkoga Zbora«, gdje će ih dobiti. Posilje prijave ovzemnih dolaze one strani interesenata u obzir, pa se upozorjuju domaći privrednici, da pospiše svojim prijavi, da im tako može biti mjesto osigurano. Ured se »Zagrebačkoga Zbora« nalazi u zgradi Trgovacke komore, Trg 29. listopada 1918 br. 1.

— **Deponiranje delnic izven naše kraljevine je prepovedano.** Ministrstvo trgovine in industrije je odredilo, da se v prihodnosti in v svrhu vršitve zborov delničarjev delniških družb, ki imajo svoj sedež v kraljevini SHS., delnice ne smejo deponirati v zavodih izven mej naše kraljevine.

— **Carina in trošarina na kresila.** Na zahtevo generalne direkcije posrednih davkov in po sklepu carinskega sveta je finančni minister izdal naredbo, da se uvede naplačevanje carine in državne trošarine na kresila. To carino in trošarino bodo pobirale samo carinarne v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Skoplju, Subotici in Splitu.

— **Prodaja avtomobilov.** Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo vršila v pisarni uprave dravske artiljerijske radionice v Ljubljani dne 25. jan. 1922 počenši ob 8. uri ponovna javna ustmena dražba za prodajo 12 avtomobilov. Predmetni oglaš je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice, pogoji pa pri upravi dravske artiljerijske radionice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— **Italija je najmočnejši producent konoplje v Evropi.** Začasno prideluje Italija največ konoplje izmed vseh držav v Evropi. V letu 1920 je bilo 100 tisoč hektarjev zemlje nasejanih s konopljo, kar je dalo milijon kvintalov konoplje.

— **Dobava stavbnega materiala.** Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se vrši dne 25. januarja 1922 ob 8. zjutraj v pisarni inženirskega odeljenja Dravske divizijske oblasti v Ljubljani,

ofertalna licitacija glede dobave stavbnega materiala za popravilo poslopij smodnišnice v Kamniku. Pogoji so v pisarni inženirskega odeljenja Dravske divizijske oblasti v Ljubljani in interesentom na vpogled.

— **Nova zvišanja železniških in poštinih tarif v Avstriji.** Glavni odsek narodne skupščine se bo po zopetni otvoritvi parlamentarnega delovanja sredi januarja bavil z dvema važnima vladnima naredbama, ki se tičeta povišanja železniških, poštinih, telefonskih in brzojavnih pristojbin. Osebnih tarif železnicah se bodo zvišali za 300, blagovni za 150 odstotkov, poštne telefonski in brzojavni tarifi pa za 150 do 200 odstotkov. Povišanje stopi v veljavo začetkom februarja.

— **Dobava ovska.** Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se vrši dne 21. jan. 1922 ob 10. uri dopoldne v intendanturi komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani tretja ustmena licitacija glede dobave 100.000 kg ovska. Predmetni oglaš je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, pogoji pa pri divizijski intendanturi v Ljubljani interesentom na vpogled.

— **Trgovska pogajanja med Čehoslovaško in Rusijo.** Kakor javlja »Tribuna«, se bodo kmalu zopet nadaljevali trgovski pogovori s sovjetsko trgovsko delegacijo, ki se je pričela, da niso bile njene informacije o klavzulah čehoslovaškega in poljskega dogovora točne. Rusko-čehoslovaška pogodba bo vsebovala med drugim tudi neke politične določbe, ki so že izdelane ter se bodo tekom prihodnjih dni predložile sovjetski vladi, da jih odobri.

— **Prodaja luksuznega blaga v Italiji.** Opozarja se interesirane kroge, da je Italija zvišala za 100 odstotkov carino za uvoz luksuznega blaga. Sodno protokolarne ali pri trgovskih oblastih vpisane firme se smejo proti spričevalu s strani kompetentnih trgovskih zbornic oprostiti tega poviška. Imenovana spričevala morajo trgovci priložiti ostalim dokumentom.

— **Svetovni državni dolgov.** Državni dolg Nemčije se je od leta 1913 povečal 50kratno, dolg Zedinjenih držav pa 24kratno, Anglije 12kratno, Francije 8kratno, Italije 6kratno. — Skupno znašajo, kakor poroča Mr. Austins, ki je sestavil to statistiko, dolgovi držav celega sveta danes 382.634 mil. dol. v razmerju z 43.362 milijonov v letu 1913.

— **Tehniško-konstruktivna in tehniško-komercialna poslovnicca za vsakovrstne tehniške izdelke** se je ustanovila v Brnu. Tvrdka izdeluje projekte za zgradbe vseh vrst industrijskih podjetij in z dobavljenjem strojev, elektromotorjev, transformatorjev, lokomobil, parnih strojev, kakor tudi vseh drugih strojev za specialno industrijo. Naslov je interesentom na vpogled pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

— **Steklo za okna do debeline 4 mm in vsakovrste velikosti je prišla izdelovati v svoji steklarni v Daruvaru tvrdka Siedlnje in tvornice stakla na dionice v Zagrebu.**

— **Upokojencem in v pokoj namenjenim uslužbencom južne železnice.** Pod tem naslovom je pred kratkim izšel po ljubljanskih dnevnikih dopis, v katerem se napada list »Upokojenec«. Radi tega napada smo prešli od »l. splošnega društva upokojencev s sedežem v Ljubljani« polajšilo, da izvirno list napadi na maloštevilnih vrst nezadovoljstev, ki bi po našem mnenju storiili boljše, če bi se držali gesla »v slogi je moč« in ne rovarili ravno med gnetno najslabše situiranimi upokojenci. Z naloževanji in velikimi gestami se ne doseže ničesar.

— **V Zagrebu se je lani rodilo 3023 otrok, umrlo pa je 2635 oseb.**

— **V Sibiriji je umrl na potu v domovino za tifusom vojni ujetnik poročnik Vladimir Pirković.**

— **Štraki.** Usnjarsko in čevljarstvo delavstvo v Sloveniji se nahaja v mezdnem glanju.

— **Umrl je v Dobrni pri Celju mnogoletni župan Fr. Jevšnik vulgro Osetač.**

— **Iz Jezerskega nam pišejo:** »Obe tukajšnji trafiki je dobila neka Vera Nagy, ogrska državljanka, katere mož je bil straten nemuški prižigalca. Ta ženska je kuharica pri finančnih stražnikih in ima kot taka plačo in hrano. Druga prosilka Marija Krč pa je propadla, dasi je reva, mati treh otrok, katerih najmlajši je hrom in nem. Baje je bil župnik Zak tisti, ki je priporočil Madžarko, glede Krčve in njenih sorodnikov pa je podal napačne informacije. Zadevo je treba uradno preiskati.

— **Kranjski okrožni klub dobrovoljcev** vabi vse člane, da se zanesljivo udeležijo klubove seje v nedeljo 15. t. m. ob 10. uri v prostorih hotela »Nova pošta« v Kranju. Dnevni red zelo važen. Predsednik.

— **Bivši polkovnik Milha Debelokl umrl.** V Mariboru je umrl bivši polkovnik Milha Debelokl. Pred svojo smrtjo je poklical uradnika Pogrebnega zavoda, da se informira, katere vrste pogreb bi bil najcenejši, to pa zato, da bi zamogel čim več zapustiti svoji mnogoletni služkinji Rozi, katero je imenoval za glavno dedinjo.

— **Aretrali so v brzovlaku med Zagrebom in Beogradom** bivšega častnika Wranglove armade Aleksandra Kovalevskega Sergejeviča zaradi tatvin. Sergejevci je popravljal služboval pri ljubljanski pošti, a mu delo ni dišalo, zato se je vrzel na tatvine v vlakih.

— **Nečloveški oče in brat.** V vasi Ponikvi pri Veliki Dolini se je zgodila pretečeni podeljek žalostna družinska drama. Kmet S. V. je živel v skupnem gospodarstvu s svojima dvema sinovoma. Starec je zelo skop in nikakor neče dati posestva iz rok. Mlađi sin je zahteval polovico gospodarstva zase, iz tega pa je nastal prepri in slednjič tudi poboj. Oče je prijel mlađega sina, starejši ga je pa udaril s sekro močno po glavi. Ves okrvavljen je pobegnil potem k svoji omoženi sestrji v sosednjem vas. Od tam so ga oddali v bolnico in zdravniški so ugotovili, da so rane smrtno. — Ta surovost je vse obsojede vredna, zlasti še, ker je starec — morilec silno pobožen človek.

— **Smrtna nesreča.** V torek 12. t. m. so se posetniku Aliči iz Ločnice splašili konji. Mož jih je hotel pomiriti, toda zaman. Drveli so s tako silo naprej in pritisnili Aličo s tako silo ob neko drevo, da je še tisti dan izdihnil.

— **Razne nesreče.** Benčina Ivan, sin delavca iz Travnika pri Loškem potoku je hodil okrog tesarjev, ki so tumeve tesali. Pri tem se je spodtaknil in padel, pri padcu pa je tako nesrečno udaril z levo r. ko na le-čeo sekro, da si je presekalo roko. — Veršnik Anton, gozdni delavec na Putehofu pri Trzinu je v gozdu podiral dreve. Podiračje dreve pa je sprožilo kamenje in en kamen, ki se je sprožil v dolino, ga je udaril na glavo. — Marijan Sluga, čistilec modelov pri Tönniesu, je stal poleg, ko so vtiljali železo. Pri tem pa je železo brizgnilo iz posede in ga obžgalo po levi nogi. — Saldinatti Emanuel, zel. delavec, je šel na Dolensko po žito. Nazaj sredi je na postali Mirnapet na ledenih tleh padel in si zlomil levo nogo. — Ivana Kuhar posestnica na Selu pri Voditih je šla v kcd po stitjo. Po poti je padla in si zlila levo nogo. — Ložar Anton, prenosar na ljubljanskem glavnem kolodvoru je v nedejo jedel za kuhano juho. Ker pa ni bila piccelena, mu je običajla mala kost v grlu, kcr mu je začelo grlo otekati le morai v bolnico.

Ljubljana.

— **Svečana izročitev odlikovanj.** V soboto 14. t. m. ob 11. dopoldne bo v dvorani deželnovalde palače g. pokrajinski namestnik minister Ivan Hribar svečano izročil odlikovanja onim gospodom, ki so bili povodom ljubljanskega velesejma odlikovani za zasluge na gospodarskem polju. Ti gospodje so: Fran Bonac, Josip Costapera, Engelbert Franchetti, Dragotin Hribar, Ivan Jelacik ml., Peter Kozina, dr. Valentin Krstner, Vinko Majdič, dr. Rudolf Mar, Ivan Rebek in Avgust Zabkar.

— **Glazbena Matica v Ljubljani** otvarja svojo pevsko šolo ter vladno sporoča vsem prigašencem, da je prva ura pouka za gospe v soboto, dne 14. t. m. ob enčrti na 7. zvečer, za dal. v pondeljek, dne 16. t. m. ob enčrti na 7. zvečer. Učna soba: poslopje Glazbene Matice v Vozovi ulici 11. nadstropje.

— **Krajevna organizacija NSS** za kolizejski okraj ima odborovo sejo v soboto, dne 14. t. m. točno ob pol osmi uri v posebni sobi gostilne Kadič na Dunajski cesti. — Vabim odbornike, da se je gotovo udeleže. — Tajnik.

— **Društvo slušateljev fil. fak.** priredi na univerzi v zbornici javno predavanje v nedeljo, dne 15. januarja ob pol 11. uri. Predava gosp. univ. prof. dr. France Veber:

Maribor.

Vest o zaroki kralja Aleksandra je zbudila v Mariboru radostno razpoloženje. Raz javna in tudi nekatera zasebna poslopja plapolajo državne in slovenske zastave. **Zborovanje mariborskega obrtniškega društva.** V torek 10. t. m. je bilo v restavraciji »Maribor« zborovanje mariborskega obrtniškega društva. Kot glavni govornik je nastopil tajnik trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani g. I. Mohorič, ki je v poldrugurnem govoru razčistil vsa pereča gospodarska vprašanja, ki so v zvezi z obrtniškim stanom. Nadaljnji govornik g. dr. Reisman je poudaril potrebo samozabrazbe obrtniškega naraščaja, predsednik društva g. Novak je končno razpravljal o potrebi stalnih stikov med obrtništvom in inteligenco, nakar je bil zelo številno obiskan shod zaključen.

Na semnju goveje živine dne 10. t. m. so bile cene izredno visoke. Prignanih je bilo 385 komadov. Voli so bili po 25 do 28 kron za kilogram žive teže, cena krav za klobasje pa so poskočilo na 11 do 12 kron za kilogram žive teže.

— **Morilca pljuškega zdravnik dr. Seuchenbauerja,** kozakega kapetana Srečnikova, prepeljejo te dni iz zapora v bolnico, ker se nahaja v zadnjem stadiju jetike.

Celle.

Ob priliki zaroke kralja Aleksandra vihralo v Celju raz državnih, mestnih in mnogih zasebnih poslopj državne in narodne zastave.

— **Zaprisega letošnjih novincev celjske garnizije** se je vršila v Celju 11. t. m. ob 10. uri dopoldne na Dečkovem trgu. Zaprisegli so po vrsti: pravoslavni, katoliki, protestanti in muslimani. Po prisegi je vojaštvo nagovoril polkovnik poveljnik. Nato je godba zaigrala »Bože pravde«, »Lepa naša domovina« in »Naprej zastava slave«. Slavnost je zaključilo vojaštvo s plesanjem skola.

— **Mizarska obrtna zadruga v Celju** si je na svojem ustanovnem občnem zboru dne 6. t. m. izvolila načelnika v osebi g. Martina Pernovskega.

— **Dve novi strokovni zadrugi** se osnujejo v kratkem v Celju. Kovski mojstri si osnujejo kovaško, pekovski mojstri pa pekarsko strokovno zadrugo. — Strokovno združništvo se je pričelo pri nas živinno razvijati.

— **Narodno Citalico** so si ustanovili v trgu Vitanje pri Celju.

— **Osebnost vest.** Sodni svetnik dr. Muha, doslej v Celju, je prevzel vodstvo okrajnega sodišča v Dolnji Lendavi.

— **Obrtniški ples** priredi »Občeslovensko obrtno društvo v Celju« tudi letos, dne 1. februarja. Veselični odbor vrši že predpriprave in bo letošnja prireditev prekašala obe dosedanj.

— **Smrtna kosa.** V St. Petru na Medv. selu je umrl tamošnji župan in posestnik Janez Kregar v 33. letu starosti. — V Gornjem gradu je umrl posestnik, okr. in obč. odbornik Franc Sarb v 62. letu starosti.

— **Radi prepovedane povratke v mesto** je bila aretrirana brezposelna služkinja Ana Mejavšek.

— **Tatvina.** Svojemu delodajalcu trgovcu Ranzingerju v Prešernovi ulici je hlapec Maks Žerjav ukradel eno vrečo riža. Policija ga je zaprla.

Ptuj.

— **Prva javna seja občinskega sveta** se vrši v soboto, dne 14. januarja ob 18. uri. Na dnevnem redu je volitev odsekov in poročilo glede odprodaje nove vojašnice.

— **V torek, dne 17. t. m. ob 20. uri** se vrši javna seja družba stanovaniških najemnikov v sobi I. razreda gimnazije. Najemniki brez razlike pripadnosti strank pridite polnoštevilno.

— **Usnjarski delavci** prirede dne 14. t. m. ob 17. uri v prostorih društvenega doma veselico s plesom. Vstopnina 5 dinarjev za osebo.

Gledališče in glasba.

Repertoar Narodnega gledališča:

Drama:
Petek 13. jan. Pampeliška. Red D. Sobota 14. jan. Gardist. Red B. Nedelja 15. jan. Popoldne ob 3. uri. Peterčkove poslednje sanje. Izven. Nedelja 15. jan. Zvečer ob 8. uri. Ljubzen. Izven.
Pondeljek 16. jan. Gardist. Red A. Torek 17. jan. Zaprt.

Opera:
Petek 13. jan. Faust. Red E. Sobota 14. jan. Carmen. Red C. Nedelja 15. jan. Boheme. Izven. Pondeljek 16. jan. Zaprt. Torek 17. jan. Werther. Red C.

— **Iz gledališke pisarne.** Tiste p. n. gg. abonente, ki še niso plačali trigepe obroka najemnine za tekočo sezono, vladno opozarjamo, naj takoj poravnajo najemninu, ker bi bili sicer primorani, prodajati njihove abonirane prostore pri dnevnih blagajni. Pomnimmo, da je abonement celoten in da je plačevanje v dveh obrokih udobnost, ki jo je uprava gg. abonement dovolila.

— **Iz gledališke pisarne.** Iz poročil o »Peterčkovih poslednjih sanjah«, priobčenih v »Napreju« še pred vpriporitvijo, v »Slovenca« pa 11. t. m. sklepam, da so pacii teh poročil o sprejemanju in odklanjanju dramskih del napačno počen. Zato izjavljam, da dramaturg Narodnega gledališča, gospod Oton Župančič, sodilca dramski repertoar in da ne ostane nobeno dramsko delo ne-

Književnost in umetnost.

Henri Barbusse, Ogenj. (Dnevnik desetletja.) Poslovenil Anton Debellak. V Ljubljani 1922. Založila Tiskovna zadruga. Strani 340. Cena broš. Din. 18.—, po pošti 2 D. več. Izšla je pravkar kot 5. knjiga »Prevodov knjižnice« gorenje delo slovečega francoskega pisatelja, ki je živel kot prostak poldrugo leto v svetovni vojni. V romanu riše avtor z nedosežnimi, živimi potezami življenje v strelnih jarkih in pred njimi. Vsaka strana dha strašno resnico in dokazuje osebno doživetje. Kdor je sam sodeloval v svetovni borbi, mu bo delo osvežilo lastne spomine; kdor se je tiščal med zaledniki, utegne tu spoznati gorostastost ljudskega klanja. Ti preprosti vojaški pripovedujejo, sodojo in obsodijo brezmejno prelivanje krvi. Za dolgi realistični odstavki groze in gorja prisije svetla nada, vera v napredek človeštva. — Uspeh Barbussovega umotvora se razvija iz ogromne naklade: v dveh letih se je razprodalo nad 230 tisoč izvodov. Edini Zola je dosegel v francoskem slovnstvu podoban rekord, a šele po 30 letih! Delo je prevedeno v skoro vse evropske jezike. Sprito redkih vrli Barbussovega sloga je upati, da bo tudi naše občinstvo pridno segalo po novi knjigi, kateri je pridejana črtica v avtorjevem delovanju in za katero je oskrbel S. Santel dobro uspešno naslovno sliko. Knjiga se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, nasproti glavni pošti.

Sokolstvo.

»Sokol Moste« ima 15. t. m. ob 2. uri popoldne v telovadnici na Selu svoj redni občni zbor z običajnim sporedom. — Sestanek za sestavo kandidatne liste se vrši v soboto 14. t. m. ob pol 8. uri zvečer pri br. Pečurju v Vodmatu. K oblini udeležbi vabi odbor, Zdravo!

Poslano.*

Gosp. Ant Sedlák, Spodnja Šiška, Kolodvorska cesta 200.

Prosim Vas, da tisti ženski v Kolzeju, pri kateri imate Vašega otroka v rejli poveste, da naj me ne napada po stopnicah. Ze 6 let stanujem v tej hiši, pa imam od vseh strank mir, samo od tiste ne, s katero ste Vi v zvezi. Saj vam je na razpolago sodnja, da si operete svojo čast, v kolikor vam je po meni prikrajšana in kakor ste me pisмено ogrozili dne 10. decembra 1921. Ali niste ša sigurni, da ste z Vašimi intrigami dosegli popoln uspeh v zadevi, katere Vas popolnoma nič ne briga? Vprašam Vas, kaj hočete še?

M. Kovač.

* Za poslano odgovarja uredništvo in v okvirju zakona.

Filatelija.

Specijalitete amer. izdavanja naših z namk. Druga številka Filatelističnega glasnika, društvenega glasila Filatelističnega združenja z o. z. Zagreb poštini predal 180 prinaša sliko znamke po 75 par tisku znamk prepognila. Videli smo razven amer. izdavanja s široko belo progo, katere je nastala tako, da se je pola papirja pri takih širjih in ožjih prog na raznih vrednostih tudi razne nepravilnosti zobčanja in odtiske na zadnji strani znamke.

— **Eseji hrvaških jubilarov** z namk. v več varijacijah so se pojavili na domačem tržišču znamk. Nekateri se radi lepote posebno iščejo.

— **Prekmurske znamke** se pojavljajo tudi v večji množini na našem tržišču, a drži se, da so te znamke naknadno pretiskane z originalnim žigom.

— **Zračna pošta.** V Beogradu se vodi pogajanja z nekim francoskim društvom v svrhu uvedbe zračne pošte z aeroplanom med Parizom in Carigradom in preko Dunaja, Budimpešte in Beograda. Večina držav je izdala za zračno pošto posebne znamke in upamo, da bodo tudi naše ministrstvo razveselilo zbiralce s takimi znamkami.

— **Bolgarija** je nedavno izdala znamke s sliko dolgoletnega dopisnika angleškega časopisa »Times« Janeza Davida Bourchiera. Ena vrsta teh znamk kaže tudi samostan, v katerega bližini je Bourchier pokopan. Bourchier si je za Bolgarijo pridobil mnogo zaslug in sedaj ga ona časti na ta način.

— **Nove znamke Nemške Avstrije.** V prvih dneh januarja se bodo izdale nove znamke v različnih vrednostih do 100 K. Znamke so izdelane od akademskega slikarja Viljama Dachanerja in imajo tri razne slike: klas kot simbol poljedelstva, ključ in klešč kot simbol industrije in obrtništva in alegorijsko znanosti in umetnosti kot simbol duševnega delovanja. Te tri vrste znamk bodo v raznih barvah in z raznimi vrednostmi označene izdane in sicer male vrednosti v

Michél Zevaco:

„NOSTRADAMUS“.

Tam pa je nenadoma utihnil ves radostni hrup. Zlovesče molčanje je leglo na grad in se razširilo po vsej okolici.

»Nesreča se je morala zgoditi!« je rekel Tiphaine. »A kakšna... Oh, grom in strela! Že spet ta prekleti kornet! K nam gre, da bi ga kuga! Martina, ce ne goljufiš —«

Tiphaine ni utegnil končati: izbuljil je oči in odrevenel. Zakaj Martina je zdajci pozabila vso previdnost in stekla kornetu naproti. Vikont Agenor je res prihajal, a tako bled in prepaden, da je nezvesta žena že od daleč slutila katastrofo:

»Za Boga, kaj se gudi?«

»Dostojni ni hudega. Toda zapomnite si: ako ljudje, ki so pravkar dospeli k nam, zvedo, da sem odklenil železna vrata, me boste videli še tisto uro viseti na grajskem obzidju!«

To rekši se je kornet obrnil in izginil prav tako naglo, kakor je bil prišel. Martini in Tiphaineu ni ostalo časa za prepj, ki se je zdel umesten po tem prizoru, zakaj na cesti pred gostilno se je pojavilo več oficirjev s kraljem in grajskim ranocelnikom...

»Teda sem res goljufan!« si je žalostno ponavljal Tiphaine. »Ali naj jo ubijem?«

»Agenor je izgubljen!« se je grozila uboga Martina.

Družba je krenila mimo krčmarja in njegove žene ter stopila v gostilno; ranocelnik je vodil ostale. Kralj je bil bled od gneva. Saint-André je

trepetal. Vsi hkrati so stopili v Rolandovo sobo.

»Sire,« je dejal ranocelnik, »ovo ranjenca, o katerem sem vam pripovedoval. Ponižno si dovolim misliti, da je ta mladi plemič zapleten v dogodek, ki je napravil vašemu veličanstvu toliko skrbi; in njegova rana —«

»Roland!...« ga je zamolklo prekinil kralj.

»Moj sin!« je vzkliknil maršal in naglo pristopil.

Zavladalo je strašno molčanje. Celo minuto se ni slišalo nič razen ranjenčevega hropanja. Nazadnje pa je velel Henri II. s hrupnim glasom:

»Vsi ven! Maršal, ostanite pri meni!«

Kraljevo povelje je bilo izvršeno. preden ga je izrekel. Ko sta ostala sama, je Henri krvavo pogledal Saint-Andréja:

»Evo,« je dejal z glasom nepopisnega srda, »ovo, zdaj vidimo, zakaj nisem našel Florize! Ugrabil jo je vaš sin! — Tudi vi ste bili zmešnjeni z njim, maršal!« je izbruhnil nenadoma. »Toda če ste me prevarili tako nesramno, vedite, da vas ne reši niti vaše dostojanstvo niti vaše zasluge niti moja nekdanja naklonjenost. Pazite se! Ali ne veste, da imamo v Parizu krvnika?...«

Maršal je bil bled od groze. Toda ponos mu je dal potrebno odločnost. »Sire,« je dejal s trdnim glasom, »vaše besede skrunijo bolelost očeta, ki stoji ob smrtni postelji svoje otroka. Tako ne bi smel ravnati kralj iz rodbine Valoisov!«

Prvikrat v svojem življenju je Saint-André nastopil pred kraljem,

kakor se spodobi možu. Njegov odgovor je iznenadil Henrija II. Pomolil je maršalu roko. Ta pa se je takoj spet izpremenil v dvorjana; sključil se je in poljubil kraljevo desnico, rekoč:

»Oh, sire, le vaša milost me more utolažiti!«

»Prekleta usoda!« je zarjul Henri II., grabeč se z obema rokama za lase. »Oh, vedeti hočem! Poznat hočem tistega, ki jo je ugrabil! Magari če bi se moral zateči k natezalnici...«

»Sire,« ga je prekinil maršal, lehkoboste izvedeli resnico. Evo, Roland odpira oči.«

»Dobro,« je škrtnil Henri, »vprašaj ga! Jaz si ne zaupam, da ga ne bi ponadel za grlo, čeprav umira.«

Henri se je spustil na stol in si jel dati duška v stokih, ki so bili podobni ihtenju. Jacques d'Albon de Saint-André se je sklonil k Rolandu. Ostuden je bil pogled na tega očeta, ki je iskal v turobni uri sinove smrti zgolj lastnega haska in gledal samo na to, kako bi ustreže vladarjevemu razuzdanstvu; na očeta, ki se je vzradoval, videč, da sin odpira oči, ker je upal, da mu bo mogel zdaj iztrgati njegovo tajnost.

(Dalje prih.)

Priporočamo Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani. Marijin trg 8. Hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje po 4 in pol odstotka; hranilne vloge z odpovednim rokom pa po dogovoru.

Citajte in naročite „Jugoslavijo“

Proda se:

4000 DO 5000 kg AJDOVIH LUSKIN

4 50 vin. kg franko Zidanmost prodam. Anton Poljanec, valjčni mlin, Radeče pri Zidanemmostu.

POSESTVO

80 oralov in sicer gozdov, travnikov, sadonosnikov, njiv in lepih stavb 1.500.000 K. potem posestva v različnih cenah, hotel s kavarno, gostilno, pekarijo, izdelovanje pokalic ter 12 oralov zemljišča, gostilna v okolici Maribora, lepa vila, krasne stanovanjske in trgovske hiše, historijsko grajsko posestvo s 130 oralov prodaja pisarna Zagorski, Maribor, Barvarska ulica št. 3.

NA PRODAJ:

hotel s 30 sobami, restavracija, kavarna, žage, mlin, velika vodna sila s fužino, trgovine, gostilne, pekarije, večje hiše, vile, velika in manjša posestva, graščine itd. Karol Breznik, Celje, Dolgonolje št. 3. 67

SVEŽE MLEKO

Gospodarska Zveza — mlekarski oddelek nudi vsako množino mleka, liter po 8 K. Dobi se ga vsaki dan v prodajalni »Vnovčevalnice Gospodarske Zveze« v Ljubljani, Solski drevored št. 14 (pod seme-niščem).

VOJNI ALBUM S FOTOGRAFIJAMI

I. soške ofenzive se prodaja za 1000 Din. Ogleda se v upravi »Jugoslavije« v Ljubljani.

VEČJE POSESTVO NA LEPIM PROMETNEM KRAJU

20 minut od Ljubljane, obstoječe iz dveh stavb ter gospodarskega posloplja in nekaj vrta na prodaj. V njem se nahaja vinska ter specerijska trgovina. Pogodni ugodni. Kje, pove uprava »Jugoslavije«. 2534

Kupi se:

MOTORNA KOLESA

tudi defektna kupi Subert, Moste. 72.

Službe:

KORESPONDENT

zmožen strojepisja hrvatskega in slovenskega jezika, kateri se sporna v vseh pisarniških poslih ga sprejme Kolinska tovarna v Ljubljani. Zahtevajo se natančne pismene ponudbe z navedbo plače. Reflektira se samo na dobro moč ter znanjem srbo-hrvatskega jezika imajo prednost. 76

DENARNI ZAVOD V LJUBLJANI SPREJME

sprejema mlajšega dečka, ki bi opravljal različna manjša dela v pisarni, oz. bi bil za uporabo različnih potov v mestu. Le pismene ponudbe pod »Deček-tekač št. 77« na upravo lista. 77

BRIVSKI POMOČNIK

damski frizer, izveščen tudi v maskiranju se takoj sprejme. Plača po dogovoru. Reflektira se le na starejšo dobro m. č. Ceniene ponudbe pod »Brivski pomočnik, št. 73. 73

Razno:

KOMPANJONA

za dobro vpeljano trgovino na zelo prometnem kraju na deželi se išče. Nekaj kapitala potrebno (približno 80 do 100 tisoč kron). Trgovsko znanje potrebno. Naslov v upravi. 81.

DOBRO VPOLJANA KLJUČAVNIČARSKA DELAVNICA

se na Koroški cesti št. 39 odda za 5 let v najem. Najemnik mora odkupiti orodje in ves material. Več pove Vico, Glavni trg št. 5, Maribor. 75

ŽEPNE URE,

preizkušene in sterske, popravila najsolidnejše tvečka F. Čuden v Prešernovi ul. 1.

ŽENITNA PONUDBA.

Kneško dekle z lepim premoženjem želi znanja. Resne ponudbe pod »Trajna sreča 80« na upravo lista. 80.

OGLAS.

U inženjerskem oddeljenju Dravske Divizijske Oblasti na dan 28. januara 1922 godine od 8—11 časova izvršice se ofertalna licitacija za opravku baraka u vojno-odečnoj radionici u Vevčah.

Ustovi i preračun mogu se videti svakoga dana u kancelariji inženjerskog oddelenja.

Licijanti pre podnošenja oferata polažu kasi divizijskoj u ime kaucije i to: 10% podanici Kraljevine Srba. Hrvata i Slovenaca i 20% strani podanici od iznosa predračunske sume.

Pozivaju se zainteresovani, da učestvuju pri ovoj licitaciji.

Iz kancelarije inženjerskog oddelenja Drav. Div. Oblasti K. P. I. br. 5.

KORANIT

asbestni škrljavec, najbolje sredstvo sedanjosti za pokrivanje streh in obloženje zidov. Tovarna v Karlovcu (Hrvatska)

glavno zastopstvo za Slovenijo:

Fran Hočevar

Moste p. Zirovnica, Gorenjsko.

Stavbeniki, podjetniki, pokrivači in vsi, ki hočete imeti dobro pokrito streho, sigurno proti dežju, toči, snegu, požaru in viharju. Zahtevajte oferte.

KORESPONDENT ozir. UREDNIK

se išče za takojšnji nastop. Reflektantje z znanjem hrvatskega jezika in cirilice imajo prednost. Vloge je nasloviti pod »Korespondent« na Anončni zavod Drago Beseljak & drug, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

Oves in seno

se dobi vsako množino najbolje iz skladišč M. Dimić, Zagreb, Jurišićeva ul. 24

Seno in otavo

neka vagonov prvovrstne sladke kvalitete ima za oddati graščina na PRAGERSKEM.

Z „L' Oréal Henné“, Paris

barva lase v vseh nuancah in izdeluje vsa lasna dela. Podkrajšek, frizer za dame in gospode, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 32.

NAPRODAJI

Vino in žganje.

Pristno, od 5 Din. liter in naprej, prosto trošarine na Jesenicah

Ivan Poljšak, Jesenice, hotel Pošta.

TRIBUNA

tovarna dvokoles in otroških vozilov Najcenejša dvokolesa in otroški vozički raznih modelov. Sprejmejo se tudi dvokolesa in otroški vozički v polno preno, emaliranje z ognjem in ponikanje.

LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Naročite in širite

„Jugoslavijo!“

Trsje

za stropne in stene izdelujem z najmodernejšimi stroji. Strešno lepenco lesni cement vse to dobavljajo najceneje.

Tel. 513 Jos. R. PUH, Tel. 518.

Ljubljana, Gradaška ul. 22.

Naznanilo.

Slavnomu občinstvu naznanjam, da sem otvoril

trgovino z manufakturo

in vsemi potrebščinami za krojače, šivilje in čevljarje. Zagotavljajoč točne in solidne postrežbe bilježim

z najodličnejšim spoštovanjem

Friderik Stüger, trgovina „Pri nizki ceni“

Krško ob Savi, Do enjsko.

Za skorajšnji nastop

Iščemo

več strojnih ključavničarjev

Kranjske tovarne

železne, ključavničarske in kovinske robe

„TITAN“ d. d.

Kamnik pri Ljubljani.

Restavracija „Južni kolodvor“ Maribor.

Priporočam slavnomu občinstvu dobro domače vino in dobro kuhinjo po najnižjih cenah. Franjo Stikler, restavracija.

Premog **Premog**
prvovrsten
kosovec in orehovec po zelo nizki ceni,
dobavljiv takoj in za stalno.
Vprašanja pod „premog“ na upravo lista.
Dobava samo v vagonih.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
prodaja iz slovenskih premogovnikov
velenjski, šentjanški in trboveljski
premog
vseh kakovost v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov
za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava
prima čehoslov. in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovski premog in črni premog.
Naslovi: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. v Ljubljani, Nunska ulica št. 19.

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marijin trg št. 8, ob Ljubljani.

::

Podružnica v Murski Soboti in Dolnji Lendavi.

obrestuje hranilne vloge in vlogo na tekoči račun po Ustanovljen septembra 1919.
Promet v lansk. l. nad 128.000.000 K.

 4 ¹ **0** ₂ **0**

čistih brez odbitka rentnega davka.
Neposredno pod državnim nadzorstvom.